

ЗВІТ

про результати цифровізації (забезпечення пристроями) бібліотек та закладів освіти сфери культури Кіровоградської області за 2025 рік

Упродовж 2025 року здійснювався моніторинг стану цифровізації закладів сфери культури Кіровоградської області в частині забезпечення технічними засобами, необхідними для організації роботи, надання культурних та інформаційних послуг населенню, ведення електронної звітності, підтримки цифрових сервісів і використання онлайн-ресурсів. Під цифровізацією в цьому контексті розуміється, насамперед, наявність у закладах базових робочих місць з комп'ютерною технікою (персональні комп'ютери, ноутбуки, моноблоки), а також функціональних периферійних засобів, що забезпечують повний цикл підготовки й обробки документів, матеріалів і контенту (друк, сканування, копіювання, збереження та передача даних).

Мережа бібліотечних установ області є наймасовішою складовою системи культурних послуг, а тому забезпечення її пристроями має визначальний вплив на доступність цифрових сервісів для мешканців територіальних громад. Узагальнені інвентаризаційні показники, що використовуються в моніторингу, свідчать, що комп'ютерну техніку мають 264 бібліотеки області, що становить 50% від загальної кількості бібліотечних закладів. У сільській місцевості комп'ютерна техніка наявна у 181 бібліотеці (42%), при цьому в таких закладах обліковується 273 комп'ютери. Загальна кількість комп'ютерів у бібліотеках області, за даними узагальнення, становить 903 одиниці.

Наведені показники характеризують поточний рівень базового технічного оснащення та демонструють, що бібліотечна мережа області залишається нерівномірно забезпеченою пристроями. Навіть у тих бібліотеках, де наявні комп'ютери, частина техніки потребує оновлення або заміни через моральне та фізичне зношення, що впливає на можливості використання сучасного програмного забезпечення, якості підготовки інформаційних матеріалів, швидкості опрацювання документів та загальну ефективність обслуговування користувачів. Окремим аспектом є обмеженість периферійного забезпечення (друк/сканування), без якого цифрові процеси в бібліотеках часто залишаються фрагментарними та потребують залучення зовнішніх ресурсів.

У 2025 році дооснащення бібліотек технікою здійснювалося не лише шляхом планових закупівель у межах можливостей засновників, а також через проєктні механізми та партнерські ініціативи, що дозволяють точково підсилувати матеріально-технічну базу закладів. Так, зафіксовано приклад проєктної підтримки, відповідно до якого 25 бібліотек області отримали 25 ноутбуків у межах реалізації проєкту за участю міжнародної організації та партнерської структури. Окрім цього, в окремих громадах застосовувалися практики перерозподілу наявних ресурсів між бібліотеками, а також отримання додаткових пристроїв (ноутбуки, моноблоки, багатофункціональні пристрої) в межах окремих ініціатив.

Паралельно з бібліотечною мережею у 2025 році в фокусі моніторингу перебували заклади освіти сфери культури, зокрема мистецькі школи. Забезпеченість комп'ютерною технікою в цій групі закладів є суттєво вищою порівняно з бібліотеками, що зумовлено специфікою освітнього процесу, необхідністю електронного документообігу, використанням цифрових навчальних матеріалів, мультимедійних засобів і засобів комунікації.

За узагальненими даними, практично всі мистецькі школи області мають комп'ютерну техніку (45 із 46). Це дає змогу підтримувати сталі цифрові процеси, зокрема формування навчальних планів, роботу з обліковими системами, підготовку звітних матеріалів, комунікацію з батьками та учнями, а також цифровий супровід мистецьких заходів.

Окремо в межах напряму цифровізації враховуються заклади фахової передвищої освіти сфери культури, зокрема Кропивницький музичний фаховий коледж та Олександрійський коледж культури і мистецтв. У цих установах забезпечення пристроями має комплексний характер і прямо пов'язане з організацією навчального процесу, методичної роботи, цифровим супроводом освітніх програм, роботою з електронними ресурсами та підготовкою матеріалів для творчої й концертної діяльності. В умовах зростання потреби в дистанційних та змішаних форматах взаємодії наявність і актуальність техніки в таких закладах впливає не лише на адміністративні процеси, а й на якість навчання та доступ до сучасних освітніх інструментів.

Узагальнюючи результати 2025 року, слід відзначити, що цифровізація закладів культури в частині забезпечення пристроями має змішаний характер: у закладах освіти сфери культури рівень забезпеченості є переважно достатнім для базових цифрових процесів, тоді як у бібліотеках, особливо сільських, зберігається потреба в системному дооснащенні. Показники забезпеченості бібліотек комп'ютерною технікою (50% загалом і 42% у сільській місцевості) вказують на необхідність подальших цільових заходів, спрямованих на підсилення саме сільської мережі, де бібліотека часто виконує функцію точки доступу до інформації та цифрових сервісів для мешканців.